

افغانستان آزاد – آزاد افغانستان

AA-AA

چو کشور نېاشد تن من مېباد بدین بوم و بر زنده یک تن مېباد
همه سر به سر تن به کشتن دهیم از آن به که کشور به دشمن دهیم

www.afgazad.com

afgazad@gmail.com

Reports

گزارشها

بهرام رحمانی
۲۳ فبروری ۲۰۲۲

شصت و هفتمین جلسه دادگاه حمید نوری در ستهکلم!

شصت و هفتمین جلسه دادگاه حمید نوری، متهم به مشارکت در اعدام‌های تابستان ۱۳۶۷، روز دوشنبه دوم اسفند ۱۴۰۰ – بیست و دوم فبروری ۲۰۲۲، با ادامه شهادت محمد ایزدجو در ستهکلم برگزار شد.

دادگاه حمید نوری روز دوشنبه دوم اسفند، در ستهکلم با شهادت حمید اشتری، عضو سابق سازمان مجاهدین خلق، ادامه یافت. وی در این جلسه از دادگاه شهادت داد که حمید نوری را در سال‌های ۱۳۶۶ و ۱۳۶۷ در زندان گوهردشت دیده است.

حمید اشتری به گفته خود، در سوم اردیبهشت سال ۱۳۶۰، در چاپخانه سحاب در تهران به علت همکاری با بخش انتشارات سازمان مجاهدین خلق دستگیر شده بود.

وی یک سال بعد توسط نیروی، حاکم شرع، محاکمه و به اتهام پخش روزنامه سازمان مجاهدین خلق و تحریک مردم، به ده سال زندان محکوم شد.

حمید اشتری در مقطع اعدام‌ها در تابستان ۱۳۶۷ به بند جهاد زندان گوهردشت منتقل و به همراه حدود صد و بیست زندانی دیگر نگهداری شد. وی گفت بند جهاد تنها بندی بود که در دوران اعدام‌ها پخش روزنامه و تلویزیون در آن قطع نشد. اشتری گفت خبر اعدام‌ها در حسینیه زندان در میان زندانیان پخش شده بود.

اولین برخورد حمید اشتری با حمید نوری در اوایل سال ۱۳۶۶ در زندان گوهردشت بود. وی دو بار دیگر در جریان ممنوعیت ورزش گروهی و تنبیه زندانیان با حمید نوری (عباسی) مواجه شده‌است.

برخورد دیگر اشتری با متهم، زمانی بود که نوری بر انتقال زندانیان و تنبیه آن‌ها به شیوه «اتاق گاز» نظارت می‌کرده است. شاهد در تشریح «اتاق گاز» توضیح داد که این عبارت برای توضیح نوعی تنبیه بدنی به کار می‌رود به این صورت است که پاسداران و محافظان زندان با تشکیل دوردیف صف، زندانیان را کتک بدنی زده و زندانیان با عبور از این تونل وارد اتاقی می‌شدند که تمامی منافذ آن بسته بود و حتی لای درب با پتو پوشانده شده است. زندانیان در این اتاق از بی‌هوایی و گرما عرق کرده و بی حال می‌شدند. شاهد، نوری و فرد دیگری به نام لشکری را به خاطر می‌آورد که در ابتدای تونلی از پاسداران ایستاده و با چک و لگد زندانیان شرکت کننده در ورزش جمعی را می‌زدند.

منبع تصویر، GETTY IMAGES

اشتری در طول اعدام‌ها در بند «جهاد» زندان گوهردشت بود. در این بند، شماری از زندانیان درون زندان کار می‌کردند. علاوه بر این، در این بند ترکیبی از زندانیان عادی و سیاسی محبوس بودند. او می‌گوید بر خلاف دیگر بندها در بند جهاد تلویزیون و روزنامه قطع نشد و آن‌ها در جریان حمله مجاهدین قرار گرفته بودند. علاوه بر این، زندانیان تبعه افغانستان نیز آن‌ها را از اعدام مطلع کرده بودند. وی گفت در جریان اعدام دسته‌جمعی زندانیان سیاسی، ناصریان رییس زندان، معاونش عباسی و داوود لشکری را دیده است که بارها از بند رو بروی آن‌ها زندانیان را جدا می‌کردند و می‌پردند. اشتری می‌گوید در طول اعدام‌ها در مرداد و شهریور ۱۳۶۷ یکبار هم داوود لشکری معاون زندان او و دیگر زندانیان سیاسی این بند را برای سوال می‌برد و سوال‌هایی از آن‌ها پرسیدند که وی در جریان این سوال و جواب‌ها گفته حاضر است «مصاحبه» کند، «مجاهدین را محکوم» کند و «حکم امام» را هم می‌پذیرد. حمید اشتری گفت که حمید نوری را بارها بدون چشم‌پند در زندان دیده، اما بیش‌ترین برخوردش با او در دوره قبل و بعد از اعدام‌های سال ۱۳۶۷ بوده است. اشتری، حمید نوری را فردی جدی و خشک معرفی کرد که بعد از اعدام‌ها بیش‌تر به بند جهاد می‌آمد و در حیاط قدم می‌زد. اشتری گفت نوری با حالتی مغرور راه می‌رفت و بعد از اعدام‌ها این غرور بیش‌تر شده بود. وی گفت روزی پس از اعدام‌ها با چند زندانی دیگر مشغول صحبت بوده و به شوخی از ضرب‌المثل «مدام مثل آخوندها غش می‌کنی» استفاده کرد. در همان لحظه «عباسی» که به‌طور اتفاقی از آن‌جا رد می‌شد او را خطاب قرار می‌دهد و می‌گوید که «تو آدم بشو نیستی.» اشتری گفت زمانی که از «عباسی» پرسیدیم «مگر من چه‌کار کردم؟» او دوباره پاسخ داد که «نه. شماها آدم بشو نیستید.» حمید اشتری در مقطع اعدام‌ها در تابستان ۱۳۶۷ به بند جهاد زندان گوهردشت منتقل و به‌همراه حدود صد و بیست زندانی دیگر نگهداری شد. وی گفت بند جهاد تنها بندی بود که در دوران اعدام‌ها پخش روزنامه و تلویزیون در آن قطع نشد. اشتری گفت خبر اعدام‌ها در حسینیه زندان در میان زندانیان پخش شده بود.

حمید اشتری شاهد انتقال چند زندانی توسط ناصرین، لشکری و عباسی در اوایل مرداد ۱۳۶۷ از بند روبه‌روی بود. شاهد گفت از هویت و سرنوشت آن زندانیان اطلاعی ندارد. حمید اشتری پیش‌تر خود نیز در برابر داوود لشکری در دفتر جهاد زندان قرار گرفته بود و با محکوم کردن سازمان مجاهدین، قبول کردن حکم امام و انجام مصاحبه از اعدام جان سالم بدر برد. او در آذر ۱۳۶۸ از زندان آزاد شد.

وکلاي مدافع نوری در دادگاه امروز سعی کردند تا صحت ادله اثباتی درون پرونده را زیر سؤال ببرند. آن‌ها ادعا کردند که شاهد تمامی هجده عکس ضمیمه در پرونده را ندیده و به همین خاطر ادله اثباتی متناقض هستند. قاضی دادگاه در ادامه بحث میان دادستان و وکلای نوری دستور توقف ضبط جلسه را داد. قاضی به بررسی اسناد و ادعای وکیل مدافع نوری پرداخت و در پایان گفت که «این نوعی تلقی و برداشت از عکس‌های نشان داده شده است.» اشتری پیش‌تر نیز در پاسخ به سؤال دادستان در مورد شناسایی هویت حمید نوری با نگاهی به او در صحن دادگاه یکبار دیگر شهادت داد که او قطعاً «حمید عباسی» است.

وکیل مدافع نوری در ادامه قسمتی از شهادت شاهد را در بازجویی پلیس سویدن خواند که شاهد در آن از اسم «اکبری» به جای «عباسی» استفاده کرده بود. شاهد به بی‌خوابی و استرس خود در آن شرایط اشاره کرد و گفت این یک اشتباه بوده است و اگر وکیل مدافع تمام متن اظهاراتش را بخواند، همه جا عباسی گفته است. وی گفت روز بعد از بازجویی به پلیس گزارش داد که این اشتباه و چند اشتباه دیگر نیز رخ داده است.

وکیل مدافع در قسمت دیگری از شاهد پرسید که آیا گروه فیلم‌برداری هم در جلسه گفت‌وگو با ربه‌کا مونی حضور داشت. شاهد گفت در روز اول او شخصا با ربه‌کا صحبت کرده و گروه فیلم‌برداری نیز آنجا نبوده اما در جلسه بعدی نیمه‌انیماسروستانی و گروه فیلم‌برداری حضور داشت.

وکیل مدافع نوری به شاهد گفت شما دو سال و دو ماه زودتر از پایان حکم ده سال زندان، آزاد شدید. شاهد مدعی شد که در دفتر جهاد زندان با زور از او خواسته‌اند که با خانواده تماس بگیرد و برای مرخصی، تقاضای سند کند. «بعد از چند روز صدایم کردند و گفتند برو. آن‌ها در پاسخ به این سؤال که کی برگردم، گفتند که به تو اطلاع می‌دهیم.» در طول جلسه امروز، حمید نوری و وکیلش بارها انتقاد کردند که زمان کافی برای دفاع نداشته‌اند.

حمید نوری در پایان جلسه امروز شخصا درخواست کرد که یک روز دیگر به شهادت حمید اشتری اضافه شود. قاضی در پاسخ به درخواست متهم گفت که وکلا وقت کافی و مساوی با دادستان‌ها داشته‌اند و نکته تازه ای هم از سوی شاهد مطرح نشده است.

حمید نوری در واکنش به این پاسخ قاضی گفت خیلی نکات جدیدی مطرح شد. شما متوجه نشدید. من فقط متوجه شدم. قاضی گفت یک‌ربع وقت دارید، اما حمید نوری اعتراض کرد و گفت یک ربع به درد او نمی‌خورد. او گفت: «من یک روز وقت می‌خوام. اگر دادگاه من، من وقت می‌خوام. زندگی من.»

وکیل مدافع نوری نیز ادعا کرد که موکلش ۲۱ مورد جدید مطرح کرده که برای بررسی بیشتر و پرسش از شاهد نیاز به زمان بیشتری دارد.

در نهایت قاضی پس از هماهنگی با شاهد، مقرر کرد که در جلسه بعدی دادگاه، یک ساعت زمان به ادامه پرسش وکلای مدافع نوری از حمید اشتری اختصاص یابد.

حمید نوری روز دوشنبه از رییس دادگاه درخواست کرد که حمید اشتری یک جلسه دیگر در دادگاه حضور بیابد تا او سؤالات خود را مطرح کند اما رییس دادگاه با این درخواست مخالفت کرد و گفت که حرف‌های جدیدی در جلسه دادگاه مطرح نشده و نوری وقت پرسیدن سؤال داشته است.

وکلاي حميد نوري هم گفتند که زمان برای طرح همه سؤالاتشان از حميد اشتري به عنوان شاهد، کافي نيست. در نهايت رئيس دادگاه از حميد اشتري خواست که روز چهارشنبه چهارم اسفند، هم در دادگاه حضور پيدا کند و به سؤالات وکلاي حميد نوري پاسخ دهد

حميد اشتري مدتي بعد از آزادي در آذر ۱۳۶۹، عباسي را در ميدان رسالت تهران ديده است. شاهد گفت تاريخ را دقيق به خاطر مي آورد چون با همسرش از مطب دکتر مي آمد و در انتظار تولد فرزندش بود. شاهد، عباسي را از داخل ماشين صدا مي زند و او سوار مي شود. نوري در پاسخ به سؤال شاهد که «کجا ميرويد تا برسانمتان» پاسخ مي دهد که پياده مي شود. شاهد گفت پس از اين ديدار دو سه دقيقه اي «به همسرم گفتم که او داديار زندان بود.»

حميد نوري متهم است که در اعدام هاي دسته جمعي زندانيان سياسي در زندان گوهردشت کرج مشارکت داشته است، اتهامی که خود آن را رد مي کند. او روز ۱۸ آبان ۱۳۹۸ با یک پرواز مستقيم از ايران به فرودگاه ستکلم رسيد و بلافاصله دستگير شد.

حميد نوري مدعي است که از سال ۱۳۶۱ تا سال ۱۳۷۲ در زندان اوين بوده و تنها برای ماموريت چند بار به زندان گوهردشت سر زده است.

طبق اعلام قبلي برنامه دادگاه، جلسه بعدي روز چهارشنبه، چهارم اسفند ۱۴۰۰، برابر با بيست و سوم فوریه ۲۰۲۲ با شهادت کاوه موسوي و ربهکا موني برگزار خواهد شد.